

บทที่ 4

กระบวนการบูรณาการสวัสดิการชุมชน

กระบวนการบูรณาการสวัสดิการชุมชน อำเภอพิมาย ทีมวิจัยร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เอกชน และองค์กรชุมชนอำเภอพิมาย ได้ดำเนินงานบูรณาการใน 3 กระบวนการดังนี้

4.1 บูรณาการทางความคิด (Conceptual Integration)

4.2 บูรณาการตามสิ่งที่มีอยู่ (Factual Integration)

4.3 บูรณาการเชิงระบบ (System Integration)

โดยในแต่ละกระบวนการวิเคราะห์ใน 4 ประเด็นคือ บทบาท (Role) จุดแข็ง (Strength) สิ่งท้าทาย (Challenge) และข้อเสนอแนะ (Suggestion)

4.1 บูรณาการทางความคิด

1.1) การสำรวจตนเอง

การสำรวจตนเอง เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การมีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการวางแผน การนำข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเบื้องต้น ได้พัฒนาแบบสำรวจ ในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ระบบสวัสดิการชุมชน องค์กรชุมชน และผู้ยากลำบาก ในมิติของชุมชน ดังนี้

- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน)
- กลุ่มออมทรัพย์
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- กลุ่มอาชีพที่มีรายได้
- กลุ่มที่จัดสวัสดิการ
- ผู้สูงอายุ
- เด็กและเยาวชน
- คนพิการ
- ผู้ด้อยโอกาส
- ผู้ยากจน

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทุกหมู่บ้าน จำนวน 226 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 10 ชุดข้อมูล ได้ดำเนินการใน 2 ส่วนคือ

ส่วนแรก ดำเนินการกรอกในฐานข้อมูลเพื่อการใช้งานขององค์กรชุมชน ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดในแต่ละแบบสำรวจ

ส่วนที่สองดำเนินการกรอกข้อมูลในฐานข้อมูลโปรแกรมประมวลผลการวิจัย เพื่อสรุปผลในเชิงวิชาการเพื่อวิเคราะห์และความสัมพันธ์ต่างๆของข้อมูลในเชิงปริมาณ เช่นค่าเฉลี่ย ร้อยละ เป็นต้น

ผลของการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพขององค์กรชุมชนและผู้ยากลำบากได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3

ประชาคมแกนนำชุมชน ประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 3 คน จำนวน 226 หมู่บ้าน ณ ที่ว่าการอำเภอพิมาย เพื่อชี้แจงความเป็นมาของโครงการ และจุดประกายความคิดเรื่องสวัสดิการชุมชน เพื่อจุดประกายความคิดและฝากประเด็นแนวคิดระบบสวัสดิการชุมชนให้คิดก่อนการลงพื้นที่เพื่อระดมความคิดเชิงลึกต่อไป ซึ่งเวลาดังกล่าวนอกจากการชี้แจงความเป็นมาของโครงการ การแนะนำคณะทีมวิจัย พร้อมด้วยหน่วยงานราชการที่ดำเนินกิจกรรมด้านสวัสดิการทางสังคม แกนนำชุมชนยังได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ รับทราบแนวคิดระบบสวัสดิการชุมชน แนวนโยบายด้านการจัดสวัสดิการทางสังคมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยแกนนำชุมชนที่เข้าร่วมประชาคมได้แลกเปลี่ยนความคิด และซักถามประเด็นต่างๆเกี่ยวกับสวัสดิการทางสังคม คำถามที่เกิดจากเวทีประชาคมส่วนใหญ่คือ ประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมา หน่วยงานที่รับผิดชอบ วิธีการดำเนินกิจกรรม และงบประมาณที่จะสนับสนุน

สำรวจสถานภาพกลุ่มด้วยตนเอง วิเคราะห์สถานภาพตนเอง วิเคราะห์สภาพแวดล้อม การคิดเชิงระบบเรื่องสวัสดิการ สืบค้นอดีต วาดฝันอนาคต การดำเนินกิจกรรมนี้ได้ใช้เครื่องมือ 7 กิจกรรมย่อย โดยทำในทุกตำบล ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในอำเภอพิมาย จำนวน 226 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2-5 คน เครื่องมือทำกิจกรรมย่อยๆประกอบด้วย

1. แนะนำโครงการและทีมงาน

วิธีการ อธิบาย 10 นาทีเพื่อแนะนำทีมงาน วัตถุประสงค์ แนวทางการระดมความคิดและบอกกติกาการประชุม คือห้ามตำหนิความคิดเห็นใดๆของคนอื่น

2. บัตรคำ สิ่งที่สำคัญหรือที่ต้องการมากที่สุดในชีวิต

วิธีการ นั่งเป็นวงกลม แจกกระดาษให้แต่ละคนเขียนสิ่งที่สำคัญหรือต้องการมากที่สุดในชีวิตลงในบัตรคำ ใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที นำมาติดรวมที่หน้าเวที สรุปเป็นภาพรวม

3. ถาถามรายหมู่บ้าน กิจกรรมหรือแผนของหมู่บ้านที่เร่งด่วนที่ทำในปีนี้

วิธีการ นั่งวงกลม ถาถามตัวแทนหมู่บ้านละ 1 คน กิจกรรมหรือแผนของหมู่บ้านที่เร่งด่วนที่ทำในปีนี้ แล้วสรุปความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ชุมชนคิดเอง ทำเอง และกิจกรรมที่ทำตามคำสั่งหรือคิดโดยหน่วยงานราชการ

4. กลุ่ม/กองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน

วิธีการ นั่งล้อมวง แล้วช่วยกันเติมคำในวงกลม ว่าในหมู่บ้านของท่านมีกลุ่มกองทุนอะไรอยู่ในหมู่บ้านบ้าง แล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบอกว่ากิจกรรมหรือกลุ่มใดบ้างที่คิดและดำเนินการโดยชุมชน กิจกรรมใดที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ กิจกรรมใดบ้างที่ก่อให้เกิดรายได้ กิจกรรมใดบ้างที่ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการ กิจกรรมใดบ้างที่ดำเนินกิจกรรมสวัสดิการชุมชน และให้เวทีช่วยสรุปแนวคิดของการในการบูรณาการกลุ่มต่างๆ เพื่อสวัสดิการชุมชน

5. Four Stations สวัสดิการของชาวพินาย โดยชาวพินาย เพื่อชาวพินาย

วิธีการ ยืนวงกลม นับ 4 แล้วจ่ายบัตร แล้วเดินตามหมายเลขที่กำหนดเพื่อเขียนในแต่ละป้ายที่ไม่ซ้ำคนอื่น โดยแต่ละคนให้เขียนแนวคิดที่ตนเองต้องการให้มี หรือคิดว่าดีที่สุดเพียง 1 ข้อ ในแต่ละฐาน โดยทุกคนจะได้แสดงออกในทุกฐาน

- 1) ฐานกรรมการ เช่นวิธีการสรรหา คุณสมบัติ จำนวน วาระ เป็นต้น
- 2) ฐานวิธีการระดมเงินทุน เช่นชาวบ้าน กองทุน จากรัฐ จากกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น
- 3) ฐานวิธีการจัดการ เช่นคน เงิน การจัดสวัสดิการ เป็นต้น
- 4) ฐานวิธืหาสมาชิก เช่น รายคน ครอบครัว กลุ่ม รายหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เป็นต้น

6. Magic Ball

วิธีการ เมื่อบอลอยู่ในมือใคร คนนั้นต้องพูด และพูดเพียงคำตอบเดียวเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็น และกลั่นกรองความคิดของตนเองที่เห็นว่าดีที่สุด ในช่วงเสี้ยวเวลาที่ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตอบ

- 1) ช่วงไหนบ้างของชีวิตของที่เราอ่อนแอ ยากลำบาก ต้องพึ่งคนอื่น หาเงินหรือทำงานไม่ได้
- 2) หากมีระบบสวัสดิการโดยชุมชน ของชุมชน ใครบ้างที่สมควรรับสวัสดิการชุมชน

7. SWOT (Strength Weakness Opportunity Threat)

วิธีการ ให้ช่วยกันตอบ โดยให้ช่วยกันวิเคราะห์ภาพรวมของสภาพแวดล้อมของอำเภอ แล้วสรุปร่วมกันเป็นภาพรวมของอำเภอ

การสำรวจตนเองด้านต่างๆพบดังนี้

1.1.1) สิ่งที่สำคัญหรือที่ต้องการมากที่สุดในชีวิต

ตารางที่ 18 แสดงสิ่งที่สำคัญหรือต้องการมากที่สุดในชีวิตของชาวบ้าน

สิ่งที่สำคัญหรือต้องการมากที่สุดในชีวิต	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการเพื่อตนเอง	561	71.01
- เงิน	177	22.41
- ทรัพย์สินสมบัติ	109	13.80
- ปัญหาของตนเองหมดไป เช่น หนี้สิน เจ็บป่วย	79	10.00
- ความสุข	68	8.61
- ที่ดิน	56	7.09
- มีอาชีพมั่นคง	29	3.67
- ความมีหน้ามีตาในสังคม	24	3.04
- มีความเป็นอยู่พอเพียง	19	2.41
ความต้องการเพื่อสังคม	229	28.99
- บ้านเมืองเจริญ	95	12.03
- ความรัก ความสามัคคี	72	9.11
- ความสงบสุขของบ้านเมือง	44	5.57
- มีกองทุน มีหลักประกัน ในหมู่บ้าน	18	2.28
รวม	790	100.00

สิ่งที่สำคัญหรือที่ต้องการมากที่สุดในชีวิตของชาวบ้าน ร้อยละ 71.01 มีความต้องการเพื่อตนเอง ในความต้องการเพื่อตนเองนั้น ร้อยละ 22.41 มีความต้องการเงิน ร้อยละ 13.80 มีความต้องการทรัพย์สินสมบัติ ร้อยละ 10.00 มีความต้องการให้ปัญหาของตนเองหมดไป เช่น หนี้สิน เจ็บป่วย ร้อยละ 8.61 มีความต้องการความสุข ร้อยละ 7.09 มีความต้องการมีที่ดินทำกินจำนวนมาก ร้อยละ 3.67 มีความต้องการมีอาชีพมั่นคง ร้อยละ 3.04 มีความต้องการความมีหน้ามีตาในสังคม และร้อยละ 2.41 มีความต้องการมีความเป็นอยู่พอเพียง

สิ่งที่ชาวบ้านต้องการมากที่สุดในชีวิต ร้อยละ 28.99 เป็นความต้องการในมิติเพื่อสังคม ในความต้องการเพื่อสังคมนั้น ร้อยละ 12.03 ต้องการให้บ้านเมืองเจริญ ร้อยละ 9.11 ต้องการให้ทุกคนมีความรัก ความสามัคคี ร้อยละ 5.57 ต้องการความสงบสุขของบ้านเมือง ร้อยละ 8.61 ต้องการความสุข ร้อยละ 7.09 ต้องการมีที่ดินทำกินจำนวนมากๆ และร้อยละ 2.28 ต้องการมีกองทุน มีหลักประกัน ในหมู่บ้าน

1.1.2) กิจกรรมของหมู่บ้านที่เด่นหรือเร่งด่วนที่ทำในปีนี้

ตารางที่ 19 แสดงกิจกรรมของหมู่บ้านที่เด่นหรือเร่งด่วนที่ทำในปีนี้

กิจกรรมหรือแผนของหมู่บ้านที่เร่งด่วนที่ทำในปีนี้	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมตามประเพณี	306	38.73
- วันสงกรานต์ สรงน้ำพระ รดน้ำผู้สูงอายุ มอบสวัสดิการคนแก่และเด็ก	157	19.87
- วันขึ้นปีใหม่ เช่น ทำบุญกลางบ้าน เล่นกีฬาพื้นบ้าน	75	9.49
- เข้า-ออกพรรษา เช่น ทำบุญกลางบ้าน พัฒนาหมู่บ้าน	48	6.08
- วันสำคัญอื่นๆ ช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน	26	3.29
กิจกรรมที่ชาวบ้านคิดขึ้นเอง	115	14.56
- ทำบุญกลางบ้าน	74	9.37
- ปฏิบัติธรรม	9	1.14
- พัฒนาดถนน ขุดลอกคลองส่งน้ำเข้าสระในหมู่บ้าน	29	3.67
- สร้างศาลปู่ตา สร้างศาลา	3	0.38
กิจกรรมตามแผนงานของหน่วยงานราชการที่ส่งเสริมสนับสนุน	369	46.71
- ส่งเสริมอาชีพ	72	9.11
- พัฒนากลุ่มกองทุนต่างๆ	98	12.41
- พัฒนาตามโครงการพิเศษ เช่น SML กขคจ. สวัสดิการฯลฯ	132	16.71
- กีฬาตำบล กีฬาแข่งเรือ	67	8.48
รวม	790	100.00

กิจกรรมของหมู่บ้านที่เด่นหรือเร่งด่วนที่ทำในปีนี้ ร้อยละ 46.71 เป็นกิจกรรมตามแผนงานของหน่วยงานราชการที่ส่งเสริมสนับสนุน ร้อยละ 38.73 เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามประเพณี และร้อยละ 14.56 เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความคิดของชาวบ้านเอง

ในกิจกรรมตามแผนงานของหน่วยงานราชการที่ส่งเสริมสนับสนุน ร้อยละ 16.71 เป็นกิจกรรมพัฒนาตามโครงการพิเศษ เช่น SML โครงการแก้ไขความยากจน (กขคจ.) สวัสดิการต่างๆ ฯลฯ ร้อยละ 12.41 เป็นกิจกรรมพัฒนากลุ่มกองทุนต่างๆ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และร้อยละ 8.48 เป็นกิจกรรมกีฬาตำบล กีฬาแข่งเรือ

ในกิจกรรมตามประเพณี ร้อยละ 19.87 เป็นกิจกรรมวันสงกรานต์ สรงน้ำพระ รดน้ำผู้สูงอายุ มอบสวัสดิการคนแก่ เด็ก ร้อยละ 9.49 เป็นกิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ เช่น ทำบุญกลางบ้าน เล่นกีฬาพื้นบ้าน ร้อยละ 6.08 เป็นกิจกรรมวันเข้าพรรษา ออกพรรษา เช่น ทำบุญกลางบ้าน และร้อยละ 3.29 เป็นกิจกรรมวันสำคัญอื่นๆ ร่วมพัฒนาหมู่บ้าน

ในกิจกรรมที่ชาวบ้านคิดขึ้นเองร้อยละ 9.37 เป็นกิจกรรมวันทำบุญกลางบ้าน ร้อยละ 3.67 เป็นกิจกรรมพัฒนาถนน ทางน้ำเข้าสระหมู่บ้าน ร้อยละ 1.14 เป็นกิจกรรมปฏิบัติธรรม และร้อยละ 0.38 เป็นกิจกรรมสร้างศาลปู่ตา สร้างศาลา

1.1.3) ภาวะยากลำบากของชาวอำเภอฟิมาย

ตารางที่ 20 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดความอ่อนแอหรือภาวะยากลำบาก

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความอ่อนแอหรือภาวะยากลำบาก	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยภายใน	264	33.42
- ร่างกาย เช่น เจ็บป่วย พิการ ไม่แข็งแรง	56	7.09
- จิตใจ เช่น ท้อแท้ ผิดหวัง ห่วงใยบุตรหลาน ห่วงไกลครอบครัว	90	11.39
- อายุ/วัย เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้	118	14.94
ปัจจัยภายนอก	526	66.58
- อาชีพ เช่น ไม่มีงานทำ ผลผลิตไม่ได้ผล	145	18.35
- รายได้ เช่น รายได้น้อย มีหนี้สิน ไม่มีเงิน	346	43.80
- ภัยสังคม เช่น ไม่มีเวลา ปัญหาวัยรุ่น	12	1.52
- ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แห้งแล้ง	23	2.91
รวม	790	100.00

จากการสอบถามชาวบ้านโดยให้แต่ละคนบอกถึงเหตุ ปัจจัยที่ทำให้ตนเองเกิดความอ่อนแอ หรือภาวะยากลำบากที่สุดในชีวิต จากการจัดกลุ่มข้อมูลพบว่า ร้อยละ 66.58 มีความอ่อนแอหรือ ภาวะยากลำบากมาจากปัจจัยภายนอก ในปัจจัยภายนอกนั้น ร้อยละ 43.80 ความยากลำบากมาจาก สิ่งที่เกี่ยวข้องการเงิน เช่น รายได้น้อย มีหนี้สิน ไม่มีเงิน ร้อยละ 18.35 ความยากลำบากมาจากปัจจัยที่ เกี่ยวข้องอาชีพ เช่น ไม่มีงานทำ ผลผลิตไม่ได้ผล ไม่มีที่ดินทำกิน ราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 2.91 ความยากลำบากมาจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุพัดบ้านเรือนพัง ร้อยละ 1.52 ความ ยากลำบากมาจากปัจจัยทางอาชีพ เช่น ไม่มีงานทำ ผลผลิตไม่ได้ผล กลุ่มหาที่จำหน่ายสินค้าไม่ได้

ความอ่อนแอหรือภาวะยากลำบากจากปัจจัยภายใน ร้อยละ 33.42 มีความยากลำบากมาจาก อายุหรือวัย เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ร้อยละ 14.94 มีความยากลำบากมาจากต้อง พึ่งพาพ่อแม่หรือลูกหลาน ร้อยละ 11.39 มีความยากลำบากมาจากปัจจัยที่เกี่ยวกับทางด้านจิตใจ เช่น ท้อแท้ ผิดหวัง ห่วงใยบุตรหลาน ห่วงไกลครอบครัว และร้อยละ 7.09 มีความยากลำบากมาจาก ปัจจัยทางด้านร่างกาย

1.2) ความคิดเรื่องสวัสดิการชุมชนของชาวพม่ายโดยชาวพม่ายเพื่อชาวพม่าย

1.2.1 ผู้ที่สมควรได้รับสวัสดิการ

ตารางที่ 21 แสดงผู้สมควรรับสวัสดิการ

ผู้สมควรรับสวัสดิการ	จำนวน	ร้อยละ
ตนเอง	193	24.43
ภวะยากลำบาก	177	22.41
- ร่างกาย เช่น เจ็บป่วย พิการ ไม่แข็งแรง เป็นต้น	112	14.18
- จิตใจ เช่น ท้อแท้ ผิดหวัง ห่วงใยบุตรหลาน ห่างไกลครอบครัว เป็นต้น	65	8.23
ความเสียสละ และทำความดี	16	2.03
- ผู้ที่ทำงานให้ชุมชน สังคม สร้างชื่อเสียง เป็นต้น	16	2.03
ผู้อื่น	597	75.57
ภวะยากลำบาก	485	61.39
- ผู้ยากไร้ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ไร้อาชีพ ผู้ไม่มีรายได้ ผู้ถูกทอดทิ้ง เป็นต้น	418	52.91
- ผู้ประสบภัย เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยสังคม เป็นต้น	67	8.48
ความเสียสละ และทำความดี	112	14.18
- ผู้ทำความดี เช่น ผู้นำชุมชน ผู้เสียสละ ผู้สร้างชื่อเสียง เป็นต้น	60	7.59
- ภาวะความสุข เช่น งานบวช งานแต่ง เด็กเรียนดี เป็นต้น	52	6.58
รวม	790	100.00

จากการสอบถามชาวบ้าน 790 คน โดยให้แต่ละคนบอกถึงผู้ที่สมควรได้รับสวัสดิการ จากการจัดกลุ่มข้อมูลพบว่า ชาวบ้านร้อยละ 75.57 ต้องการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้อื่น ในการจัดสวัสดิการให้กับผู้อื่น ในกลุ่มที่ต้องการให้แก่ผู้ที่ตกอยู่ในภวะยากลำบากนั้นร้อยละ 52.91 ต้องการจัดให้แก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ไร้อาชีพ ไม่มีรายได้ ผู้ถูกทอดทิ้ง ร้อยละ 8.48 ต้องการจัดให้แก่ผู้ประสบภัย เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยสังคม ส่วนในกลุ่มที่ต้องการให้แก่ผู้ที่มีความเสียสละและทำดีเพื่อสังคม ร้อยละ 7.59 ต้องการให้แก่ผู้ทำความดี เช่น ผู้นำ

ชุมชน ผู้เสียสละ ผู้สร้างชื่อเสียง ร้อยละ 6.58 ต้องการจัดให้แก่ผู้อยู่ในภาวะความสุขและที่สมควรส่งเสริม เช่น ในงานบวช งานแต่ง เด็กเรียนดี เป็นต้น

1.2.2 การเป็นสมาชิกผู้รับสวัสดิการชุมชน

ตารางที่ 22 แสดงลักษณะของผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกสวัสดิการชุมชน

ลักษณะของสมาชิกสวัสดิการชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
คุณสมบัติส่วนตัว	199	25.19
- อายุ	23	2.91
- เพศ	64	8.10
- อ่านออกเขียนได้	112	14.18
คุณสมบัติเฉพาะ	591	74.81
- เป็นคนดี มีคุณธรรม	457	57.85
- มีความสามารถด้านการบริหารจัดการ	134	16.96
รวม	790	100.00

จากการสอบถามชาวบ้าน 790 คน ให้แต่ละคนบอกถึงผู้ที่สมควรรับเข้าเป็นสมาชิกผู้รับสวัสดิการชุมชน หากมีการรวมกลุ่มเพื่อดูแลระบบสวัสดิการ ของชาวพิมาย โดยชาวพิมาย เพื่อชาวพิมาย จากจัดกลุ่มข้อมูลพบว่า ร้อยละ 74.81 มีความเห็นว่าลักษณะของสมาชิกสวัสดิการชุมชนควรพิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะของสมาชิก ในปีจ้ยคุณสมบัติเฉพาะนั้นร้อยละ 57.85 เห็นว่าควรพิจารณาจากการเป็นคนดี มีคุณธรรม และร้อยละ 16.96 เห็นว่าควรพิจารณาจากมีความสามารถด้านการบริหารจัดการ

ร้อยละ 25.19 เห็นว่าควรพิจารณาจากคุณสมบัติส่วนตัว ในคุณสมบัติส่วนตัวนั้น ร้อยละ 14.18 เห็นว่าควรพิจารณาจากการอ่านออกเขียนได้ ร้อยละ 8.10 เห็นว่าควรพิจารณาจากความเป็นเพศชายหญิง ร้อยละ 2.91 เห็นว่าควรพิจารณาจากอายุ

1.2.3) ที่มาของสมาชิก

ตารางที่ 23 แสดงที่มาของสมาชิก

ที่มาของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
สมัครใจ	156	19.75
ผ่านเวทีประชาคม	60	7.59
สมาชิกช่วยกันสรรหา	324	41.01
ผู้แทนจากกลุ่มกองทุนต่างๆ	138	17.47
เป็นชาวพม่าย	112	14.18
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงที่มาของสมาชิก ร้อยละ 41.01 มีความเห็นว่าสมาชิกต้องช่วยกันรณรงค์เพื่อหาสมาชิก ร้อยละ 19.75 มีความเห็นว่าการสมัครสมาชิกควรเป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่จำกัด ร้อยละ 17.47 มีความเห็นว่าควรเป็นสมาชิกของกลุ่มกองทุนต่างๆที่มีอยู่ในชุมชน ร้อยละ 14.18 มีความเห็นว่าสมาชิกต้องเป็นชาวพม่ายเท่านั้น และร้อยละ 7.59 มีความเห็นว่าสมาชิกควรต้องผ่านเวทีประชาคมและให้เวทีประชาคมรับรอง

1.2.4) ผู้ที่สมควรรับเข้าเป็นกรรมการสวัสดิการชุมชน

ตารางที่ 24 แสดงลักษณะของกรรมการสวัสดิการชุมชนที่ชาวบ้านต้องการ

ลักษณะของกรรมการสวัสดิการชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
คุณสมบัติส่วนตัว	192	24.30
- กำหนดอายุ	23	2.91
- กำหนดเพศ	51	6.46
- กำหนดวุฒิการศึกษา	42	5.32
- อ่านออกเขียนได้	76	9.62
คุณสมบัติเฉพาะ	598	75.70
- เป็นคนดี มีคุณธรรม นิสัยดี	474	60.00
- มีความสามารถด้านการบริหารจัดการ	124	15.70
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงผู้ที่สมควรรับเข้าเป็นกรรมการสวัสดิการชุมชน เพื่อดูระบบสวัสดิการของชาวพิมาย โดยชาวพิมาย เพื่อชาวพิมาย หากมีการรวมกันจัดตั้งกลุ่มขึ้นมา จากจัดกลุ่มข้อมูลพบว่า ร้อยละ 57.70 มีความเห็นว่าลักษณะของกรรมการสวัสดิการชุมชนควรพิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะของกรรมการ ในปัจจัยคุณสมบัติเฉพาะนั้น ร้อยละ 60.00 มีความเห็นว่าควรพิจารณาจากการเป็นคนดี มีคุณธรรม นิสัยดี และ ร้อยละ 15.70 มีความเห็นว่าควรพิจารณาจากมีความสามารถด้านการบริหารจัดการ

การพิจารณาจากคุณสมบัติส่วนตัว ร้อยละ 24.30 เห็นว่าการพิจารณาจากคุณสมบัติส่วนตัว ในคุณสมบัติส่วนตัวนั้น ร้อยละ 9.62 มีความเห็นว่าควรพิจารณาคุณสมบัติในด้านการอ่านออกเขียนได้ ร้อยละ 6.46 มีความเห็นว่าควรพิจารณาจากความเป็นเพศ ร้อยละ 5.32 มีความเห็นว่าควรพิจารณาจากวุฒิการศึกษา ร้อยละ 2.91 มีความเห็นว่าควรพิจารณาจากอายุ

1.2.5) ที่มาของกรรมการสวัสดิการชุมชน

ตารางที่ 25 แสดงที่มาของกรรมการสวัสดิการชุมชน

ที่มาของกรรมการ	จำนวน	ร้อยละ
รับสมัคร	128	16.20
ประชาคมเลือก	156	19.75
การสรรหา	179	22.66
ตัวแทนของกลุ่มกองทุนต่างๆ	85	10.76
ตัวแทนตำบล หมู่บ้าน	242	30.63
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงที่มาของคณะกรรมการพบว่าร้อยละ 30.63 มีความเห็นว่าควรส่งตัวแทนระดับตำบล หมู่บ้าน ร้อยละ 22.66 มีความเห็นว่าควรมีการตั้งคณะกรรมการสรรหา ร้อยละ 19.75 มีความเห็นว่าควรได้มาจากเวทีประชาคมหรือที่ประชุมของสมาชิก ร้อยละ 16.20 มีความเห็นว่าควรเปิดรับสมัครทั่วไป

1.2.6) วิธีระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชน

ตารางที่ 26 แสดงวิธีระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชน

วิธีระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
จากชุมชน	367	46.46
- สมาชิกร่วมเก็บเงินเป็นสวัสดิการ	194	24.56
- นำเงินดอกผลของกลุ่มกองทุนต่างๆ	127	16.08
- รับบริจาคจากสมาชิก	32	4.05
- นำเงินสวัสดิการที่สมาชิกได้รับจากรัฐ ให้นำส่วนหนึ่งสมัครเป็นสวัสดิการชุมชน	14	1.77
จากภายนอกชุมชน	423	53.54
- ขอบจากหน่วยงานของรัฐ	244	30.89
- ขอบบริจาค	95	12.03
- จัดงานเพื่อหารายได้	84	10.63
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงวิธีระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชน หากมีการรวมกลุ่มเพื่อดูแลระบบสวัสดิการของชาวพิมาย โดยชาวพิมาย เพื่อชาวพิมาย จากจัดกลุ่มข้อมูลพบว่า ร้อยละ 53.54 มีความเห็นว่าควรระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชนจากภายนอกชุมชน ในการระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชนจากภายนอกชุมชนนั้น ร้อยละ 30.89 มีความเห็นว่าควรขอเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ 12.03 มีความเห็นว่าควรขอบริจาค ร้อยละ 10.63 มีความเห็นว่าควรจัดกิจกรรมหารายได้ ร้อยละ 46.46 เห็นว่าควรระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชนจากภายในชุมชนเอง ในการระดมทุนจัดสวัสดิการชุมชนจากภายในชุมชนเองนั้น ร้อยละ 24.56 มีความเห็นว่าสมาชิกควรร่วมกันเก็บเงินเป็นสวัสดิการ ร้อยละ 16.08 มีความเห็นว่าควรนำเงินดอกผลของกลุ่มกองทุนต่างๆที่มีอยู่ในชุมชนมาเป็นเงินทุนเพื่อจัดสวัสดิการ ร้อยละ 4.05 มีความเห็นว่าควรขอบริจาคจากสมาชิก โดยสมาชิกช่วยกันบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร้อยละ 1.77 มีความเห็นว่าควรนำเงินสวัสดิการสังคมของสมาชิกสมัครเป็นสวัสดิการชุมชน

1.2.7) รูปแบบของการระดมทุนจากสมาชิก

ตารางที่ 27 แสดงรูปแบบของการระดมทุนจากสมาชิก

รูปแบบของการระดมทุนจากสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
เป็นเงินออม นำกำไรมาจัดสวัสดิการ คืนเงินออมได้	266	33.67
เป็นเงินสัจจะ นำเงินที่ได้มาจัดสวัสดิการ คืนเงินสัจจะไม่ได้	78	9.87
เป็นเงินหุ้น นำส่วนหนึ่งของกำไรมาจัดสวัสดิการ	89	11.27
เป็นเงินกองทุน นำเงินไปหากำไรและ คืนเงินออมได้หาก ไม่เคยรับสวัสดิการ	315	39.87
เงินทำบุญเพื่อสวัสดิการ	42	5.32
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงรูปแบบของการระดมทุนจากสมาชิกพบว่า ร้อยละ 39.87 มีความเห็นว่าควรจัดตั้งเป็นเงินกองทุน นำเงินไปหากำไรและ คืนเงินออมได้หากไม่เคยรับสวัสดิการ ร้อยละ 33.67 มีความเห็นว่าควรตั้งเป็นเงินออม นำกำไรมาจัดสวัสดิการ คืนเงินออมได้ ร้อยละ 9.87 มีความเห็นว่าควรทำในรูปแบบเป็นเงินสัจจะ นำเงินที่ได้มาจัดสวัสดิการ คืนเงินสัจจะไม่ได้ และร้อยละ 5.32 มีความเห็นว่าควรทำเป็นแบบเงินทำบุญเพื่อสวัสดิการ โดยที่สมาชิกจะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนเพื่อสวัสดิการชุมชน โดยเงินที่จ่ายไปนั้นเป็นเงินทำบุญ โดยจะไม่มีกรปันผลหรือเรียกคืน โดยผลที่จะได้คือ ผลตอบแทนของกองทุนที่จะจัดให้ตามที่ระเบียบกองทุนกำหนด

1.2.8) วิธีการจัดการองค์กรสวัสดิการชุมชนที่จะจัดตั้งขึ้น

ตารางที่ 28 แสดงวิธีการจัดการองค์กรสวัสดิการชุมชนที่จะจัดตั้งขึ้น

วิธีการจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการจัดการคน	287	36.33
- มีกำหนดวาระคณะกรรมการ	60	7.59
- กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและคณะกรรมการ	138	17.47
- กำหนดแนวปฏิบัติของสมาชิกและคณะกรรมการ	89	11.27
วิธีการจัดการเงิน	152	19.24
- ตั้งคณะกรรมการดูแลการเงิน	21	2.66
- กำหนดแนวทางการควบคุมกำกับเงิน	32	4.05
- กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน	69	8.73
- แนวทางการนำเงินไปหารายได้	30	3.80
วิธีการจัดการองค์กร	252	31.90
- ตั้งคณะกรรมการบริหารงาน	42	5.32
- กำหนดระเบียบและแนวทางการดำเนินงาน	137	17.34
- จัดหาสำนักงานประสานงาน	34	4.30
- กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์	39	4.94
วิธีการจัดการสวัสดิการ	99	12.53
- กำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการ	32	4.05
- กำหนดแนวทางการตรวจสอบการจัดสวัสดิการ	67	8.48
รวม	790	100.00

เมื่อสอบถามถึงวิธีการจัดการองค์กรสวัสดิการชุมชนที่จะจัดตั้งขึ้นพบว่าร้อยละ 36.33 เห็นว่าควรเน้นวิธีการจัดการคน ร้อยละ 31.90 เห็นว่าควรเน้นการจัดการองค์กร ร้อยละ 19.24 เห็นว่าควรเน้นการจัดการเงิน และร้อยละ 12.53 เห็นว่าควรเน้นการจัดสวัสดิการ

วิธีการจัดการคนพบว่า ร้อยละ 17.47 เห็นว่าควรเน้นกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและคณะกรรมการ ร้อยละ 11.27 เห็นว่าควรเน้นการกำหนดแนวปฏิบัติของสมาชิกและคณะกรรมการ และร้อยละ 7.59 เห็นว่าควรมีการกำหนดวาระคณะกรรมการ

วิธีการจัดการองค์กรพบว่า ร้อยละ 17.34 เห็นว่าควรกำหนดระเบียบและแนวทางการดำเนินงาน ร้อยละ 5.32 เห็นว่าควรตั้งคณะกรรมการบริหารงาน ร้อยละ 4.94 เห็นว่าควรกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ และร้อยละ 4.30 เห็นว่าควรมีการจัดหาสำนักงานประสานงาน

วิธีการจัดการเงินพบว่า ร้อยละ 8.73 เห็นว่าควรกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน ร้อยละ 4.05 เห็นว่าควรกำหนดแนวทางการควบคุมกำกับเงิน ร้อยละ 3.80 เห็นว่าควรกำหนดแนวทางการนำเงินไปหารายได้ และร้อยละ 2.66 เห็นว่าควรตั้งคณะกรรมการดูแลการเงิน

วิธีการจัดการสวัสดิการพบว่า ร้อยละ 8.48 เห็นว่าควรกำหนดแนวทางการตรวจสอบการจัดสวัสดิการ ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และร้อยละ 4.05 เห็นว่าควรกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการ

1.3 ความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนในอำเภอพิมาย

ตารางที่ 29 แสดงสภาพแวดล้อมของชุมชนในอำเภอพิมาย

ปัจจัยภายในชุมชน	
จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. พื้นที่ทำการเกษตรดี 2. เป็นสถานที่ท่องเที่ยว 3. การดูแลความปลอดภัย 4. ความสามัคคี 5. ผู้นำเข้มแข็ง	1. ปัญหาหนี้สิน 2. รวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง 3. ขาดความรู้ 4. ขาดความรับผิดชอบ 5. ชาวบ้านไม่สนใจข่าวสาร
ปัจจัยภายนอกชุมชน	
โอกาส	ภัยคุกคาม
1. มีงบประมาณมาก SML กองทุน ฯลฯ 2. ทรัพยากรมาก น้ำ เกือบ 3. มีหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุน 4. มีโรงงานมาก 5. ระบบการสื่อสารสะดวก	1. น้ำท่วม 2. ภัยแล้ง 3. ต้นทุนการผลิตสูง 4. นโยบายของรัฐ 5. น้ำเสียจากโรงงาน

สภาพแวดล้อมของชุมชนในอำเภอพิมาย จากการเปิดเวทีให้ผู้มีส่วนร่วม 790 คนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอำเภอพิมาย ผลการจัดกลุ่มข้อมูลโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า มีจุดแข็งคือมีพื้นที่ทำการเกษตรดี เป็นสถานที่ท่องเที่ยว การดูแลความปลอดภัยของชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน (ข.ร.บ.) ความสามัคคี ผู้นำเข้มแข็ง มีจุดอ่อนคือ ปัญหาหนี้สิน รวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง ขาดความรู้ ขาดความรับผิดชอบ ชาวบ้านไม่สนใจข่าวสาร โอกาสคือมีงบประมาณมาก SML กองทุน ฯลฯ ทรัพยากรมาก น้ำ เหลือ มีหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุน มีโรงงานมาก ระบบการสื่อสารสะดวก อุปสรรคคือ น้ำท่วม ภัยแล้ง ต้นทุนการผลิตสูง นโยบายของรัฐ น้ำเสียจากโรงงาน

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย

จากการระดมความคิดทั้ง 12 ตำบล ทำให้ทราบถึงสถานภาพของกลุ่มองค์กรชุมชนที่มีอยู่ พฤติกรรมขององค์กรชุมชน วัฒนธรรม การปฏิบัติ การจัดการทรัพยากร การวางแผนและดำเนินกิจกรรมชุมชน ความต้องการ รูปแบบสวัสดิการชุมชนที่ชาวบ้านอยากเห็น อยากให้เป็น พร้อมทั้งเสนอแนวทางการปฏิบัติ และแกนนำที่ได้มาจากการเสนอตัวของแต่ละตำบลเพื่อทำการสังเคราะห์ข้อมูลในระดับอำเภอ รายละเอียดที่เป็นผลจากการระดมความคิด

หลังจากได้ข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกันของแกนนำชุมชน เพื่อถอดชุดความคิดจากทุกตำบลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพูดคุยและกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชน โดยมีการประชุมเพื่อถอดบทเรียนแกนนำที่เป็นตัวแทนจาก 12 ตำบล ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดก่อตั้ง จำนวน 3 ครั้ง และได้โครงร่างองค์กรชุมชนด้านสวัสดิการชุมชน อันประกอบด้วย ขอบบังคับ องค์กรคณะกรรมการ และแนวทางการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการชุมชนพิมาย โดยชาวพิมาย เพื่อชาวพิมาย

กิจกรรมย่อยของกระบวนการพัฒนาแกนนำ กระบวนการกลุ่ม และการสังเคราะห์ข้อมูลโดยแกนนำชุมชน ประกอบด้วย

1. บัตรคำ โดยการให้ทุกคนเขียนสิ่งที่ไม่ชอบในการประชุม เพื่อเป็นข้อตกลงเบื้องต้นของการทำงานร่วมกันของแกนนำ แล้วนำมาติดที่หน้าห้อง และเขียนสรุปในแผ่นกระดาษเพื่อนำมาใช้ทุกครั้งที่มีการประชุม
2. บอกบัดดี้ สิ่งที่เราจะทำ โดยให้แกนนำจับคู่กันเพื่อสอบถามเรื่องราวส่วนตัว เพื่อเป็นการรู้จักและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และให้บอกเพื่อนถึงวิธีการ แนวคิด และหลักของการทำงานเพื่อส่วนรวม แล้วให้เพื่อนเป็นคนเล่าให้เพื่อนๆ ในห้องฟัง
3. วาดภาพสวัสดิการชุมชนที่ตนเองอยากเห็น โดยให้ทุกคนวาดภาพโดยใช้ปากกาหรือดินสอที่มีอยู่ เพื่อถ่ายทอดจินตนาการถึงสวัสดิการชุมชนที่ตนเองอยากเห็น แล้วนำมาบอกเล่าให้เพื่อนฟังหน้าห้องทีละคน

4. ถอดความคิดที่ได้จากตำบล โดยการสรุปประเด็นจากเวทีระดมความคิดรายตำบล ทั้ง 12 ตำบล พร้อมหาข้อสรุปในประเด็นที่มีความเห็นแตกต่าง
5. จัดโครงสร้างและการดำเนินงานองค์กรสวัสดิการชุมชน โดยร่วมกันกำหนดประเด็นต่างๆดังนี้
 - วิสัยทัศน์
 - ชื่อองค์กร
 - วัตถุประสงค์ขององค์กร
 - โครงสร้างคณะกรรมการ
 - ขอบบังคับ
 - แนวปฏิบัติในการดำเนินสวัสดิการชุมชน
6. ตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ
7. กำหนดแผนการดำเนินงานกิจกรรม

ผลจากการดำเนินงานกิจกรรม

กิจกรรม บัตรคำ สิ่งที่ไม่ชอบในการประชุม และกิจกรรม บอกบัดดี สิ่งที่ดีฉันจะทำเพื่อเป็น การตรวจสอบความคิด พันธสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและต่อกลุ่ม เพื่อเป็นข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับ การทำงานร่วมกัน สิ่งทีพบก็คือ การประชุมแต่ละครั้งแกนนำชุมชนต้องการหรืออยากให้ เป็นคือ การตรงต่อเวลา การไม่พูดซ้ำๆ ประชุมรวดเร็ว ไม่ส่งเสียงดัง ไม่คุยโทรศัพท์ ไม่กลับก่อนเวลา ไม่นั่งหลับ เป็นต้น และสิ่งที่แกนนำตั้งใจจะทำคือ การเป็นคนดี มีคุณธรรม บริหารงานโปร่งใส เคารพการตัดสินใจผู้อื่น เสียสละ ตรงต่อเวลา ตั้งใจทำงานให้ดีที่สุด เป็นต้น

สวัสดิการชุมชนที่ชาวอำเภอพิมายอยากเห็น มีความหลากหลายความคิด โดยภาพที่วาดใช้ทั้งรูปสัตว์ ต้นไม้ คน วัตถุ ประกอบในการบรรยายภาพ และภาพที่ส่วนใหญ่ต้องการเห็นคือ อยากเห็นชุมชนมีสวัสดิการ มีหลักประกัน และสวัสดิการที่ทุกคนควรได้รับ ทั้งคนที่ยากลำบาก คนยากจน คนด้อยโอกาส คนพิการ เด็ก ผู้สูงอายุ คนทำคุณงามความดี คนทำงานเพื่อสังคม ผู้นำชุมชน ผู้ประสบปัญหาครอบครัว ประสบปัญหาการทำงาน เป็นต้น

จากการร่วมวิเคราะห์แนวคิดจากการระดมความคิดของชาวอำเภอพิมาย ทั้ง 226 หมู่บ้าน ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานสวัสดิการชุมชนโดยใช้ชื่อว่า ศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย กำหนดเป็นข้อบังคับโดยสรุปได้ดังนี้

วัฒนธรรมองค์กรของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมายคือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม

วิสัยทัศน์ของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมายคือ รวมพลัง สร้างสวัสดิการดี
ประชามิสุข จัดทุกข้ชาวพิมาย

วัตถุประสงค์ของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย

1. เพื่อสร้างสวัสดิการชุมชน โดยชาวพิมาย เพื่อชาวพิมาย
2. เพื่อให้ชาวพิมายไม่ทอดทิ้งกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามที่อ่อนแอหรือตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิก
3. เพื่อสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตของสมาชิก จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกอย่างครบวงจร ครอบคลุม เป็นธรรม
4. เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ช่วยตนเองไม่ได้
5. เพื่อบูรณาการสวัสดิการที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดศักยภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. เป็นศูนย์ประสานงาน ศูนย์สารสนเทศ ระบบสวัสดิการของอำเภอพิมาย

ผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมายต้องเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอพิมาย ทั้งบุคคลและ หรือกลุ่มองค์กร/กองทุนต่างๆของชุมชนชาวพิมาย

ผู้สมควรได้รับสวัสดิการเวทีระดมความคิดเห็นว่าผู้ที่ได้รับสวัสดิการได้มีทั้งที่เป็นสมาชิกศูนย์ ถ้าไม่ใช่สมาชิกต้องเป็นผู้ที่คณะกรรมการเห็นว่าควรได้รับสวัสดิการตามความเห็นของที่ประชุมใหญ่ โดยพิจารณาให้ครอบคลุมแก่สมาชิกทุกคนภายใต้แนวคิด ชาวพิมายไม่ทอดทิ้งกัน

สวัสดิการที่จะดำเนินการในระยะแรกประกอบด้วย

- 1 เด็กแรกเกิด
 - กระเช้ารับขวัญสมาชิกใหม่
 - ค่าคลอดบุตร
 - ค่าห้องผู้ป่วย
 - ค่าเดินทางไปโรงพยาบาล
- 2 สมาชิกอายุครบ 60 ปี ขึ้นไป
 - ช่วยเหลือรายปี จำนวนจำกัด
 - เบี้ยยังชีพรายเดือน
- 3 สมาชิกประสบภัยธรรมชาติ พายุพัดที่อยู่อาศัยพัง ไฟไหม้
- 4 ผู้ป่วยในของโรงพยาบาลไม่เกินปีละ 2 ครั้ง
 - ค่าเยี่ยมไข้
 - ค่ารักษาพยาบาล

- ค่าห้องผู้ป่วย
- ค่าเดินทางไปโรงพยาบาล
- 5 ผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลของรัฐบาล ปีละไม่เกิน 3 ครั้ง
 - ค่ารักษาพยาบาล
 - ค่าเดินทางไปโรงพยาบาล
- 6 หนุ่มสาวคนทำงานดกงานไม่เกิน 1 ครั้ง ต่อ 2 ปี
- 7 ของขวัญสมาชิกแต่งงาน
- 8 ทำบุญร่วมกับสมาชิกอุปสมบท
- 9 สมาชิกที่ทำคุณงามความดี สร้างชื่อเสียงให้ศูนย์รวมพลังฯ
- 10 ค่าปลงศพ
- 11 ทุนการศึกษา

ที่มาของคณะกรรมการมาจากที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง โดยจำนวนของคณะกรรมการที่ได้จากที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 24 คน สัดส่วนจำนวนสมาชิกต่อพื้นที่หรือต่อกลุ่มในอัตราส่วนต่อจำนวนและต่อเพศ เท่าๆกันโดยเลือกจาก สมาชิกที่เป็นตัวแทนจากตำบล เป็นเพศชายและหญิง และหรือสัดส่วนต่อสมาชิกรายบุคคลต่อพื้นที่ในอัตราส่วนเท่าๆกัน และสมาชิกที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มในระดับสูงสุดของกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน เช่นถ้าเป็นกลุ่มที่มีอยู่ในหมู่บ้าน และรวมกลุ่มหรือเป็นเครือข่ายระดับอำเภอ ก็ให้เลือกตัวแทนของหมู่บ้านในระดับอำเภอ 1 คน

การแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานของคณะกรรมการศูนย์รวมพลังฯประกอบด้วย

1. ประธาน
2. รองประธาน
3. เลขานุการ
4. หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี
5. หัวหน้าฝ่ายทะเบียนสมาชิก
6. หัวหน้าฝ่ายจัดสวัสดิการ
7. หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์
8. หัวหน้าฝ่ายจัดหารายได้
9. หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมบูรณาการกองทุนและวิชาการ
10. กรรมการ

วิธีคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการ ที่ประชุมแกนนำเห็นว่าให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา โดยให้คำนึงถึงอายุการออมของสมาชิก ความเหมาะสม ยุติธรรมและโปร่งใส เป็นองค์ประกอบในการพิจารณา เกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการ ที่ประกาศใช้ อาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความมั่นคงของศูนย์รวมพลังฯ จำนวนเงินที่มีอยู่ การไม่ทอดทิ้งกัน และผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก โดยผู้รับสวัสดิการต้องออมครบ 180 วัน จึงจะมีสิทธิรับสวัสดิการ การออมเพื่อสวัสดิการสามารถดำเนินการโดย สมาชิกรายบุคคล ออมวันละบาท สมาชิกประเภทกลุ่มออมปีละไม่น้อยกว่า 1,000 บาท

การส่งเงินสวัสดิการให้ตัวแทนของหมู่บ้านนำส่งคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของแต่ละตำบล เพื่อรวบรวมส่งคณะกรรมการระดับอำเภอ

ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าตอบแทนสำหรับคนนำเงินสวัสดิการส่งคณะกรรมการระดับตำบล อำเภอ ให้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่

สมาชิกสามารถขอรับเงินออมคืนได้ ก็ต่อเมื่อยังไม่เคยรับสวัสดิการใดๆเลยจากศูนย์รวมพลังฯ และได้เงินออมคืนในอัตราดังนี้

1. เมื่อออมน้อยกว่า 1 ปี ขอรับเงินออมคืนได้ร้อยละ 30 ของเงินออม
2. เมื่อออมครบ 1-3 ปี ขอรับเงินออมคืนได้ร้อยละ 50 ของเงินออม
3. เมื่อออมครบ 4-10 ปี ขอรับเงินออมคืนได้ร้อยละ 80 ของเงินออม
4. เมื่อออมครบ 11-30 ปี ขอรับเงินออมคืนได้ร้อยละ 120 ของเงินออม
5. เมื่อออมครบ 31 ปีขึ้นไป ขอรับเงินออมคืนได้ร้อยละ 150 ของเงินออม

เมื่อสมาชิกขอรับเงินออมคืนแล้วถือเป็นการสิ้นสุดสมาชิก ไม่มีสิทธิรับสวัสดิการอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งหากสมัครใหม่ให้นับอายุสมาชิกเริ่มใหม่ โดยถือเป็นสมาชิกใหม่

การบริหารจัดการเงินเพื่อให้งอกเงย มีวิธีคิดคือ เงินต้นสวัสดิการที่ได้จากการระดมเงินทุนสมาชิกวันละบาท ในแต่ละปีให้นำไปดำเนินการกล่าวคือ ร้อยละ 70 นำไปลงทุนเพื่อหารายได้ ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ร้อยละ 30 นำไปจัดสวัสดิการ

เงินกำไรสุทธิที่เกิดจากการนำเงินสวัสดิการในแต่ละปีให้ดำเนินการดังนี้คือ ร้อยละ 50 นำไปจัดสวัสดิการ ร้อยละ 20 นำไปสมทบเงินต้นสวัสดิการ ร้อยละ 30 เป็นค่าบริหารจัดการ

การนำรายได้ไปเพื่อการกักเงิน โดยการกักต้องคำนึงถึงภาระหนี้สิน ความจำเป็น และเหตุผลของการกักของสมาชิก เงินที่กักต้องมีวัตถุประสงค์ดังนี้ สมาชิกสามารถกักไปเพื่อการลงทุนทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม กักไปเพื่อการพัฒนาสมาชิก ทั้งในมิติเศรษฐกิจ การศึกษา

สังคม และวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน สำหรับผู้ที่กู้ยืมที่ไม่ใช่สมาชิกให้อยู่ในดุลยพินิจของ คณะกรรมการ และหากกู้ยืมมากกว่า 100,000 บาท ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

จากการสำรวจตนเองของชาวบ้านอำเภอพิมายทำให้เห็นว่าชาวบ้านสามารถสำรวจและสรุป ถึงสภาพของตนเองและชุมชนได้ และสภาพของชุมชนในด้านความต้องการของชาวบ้านยังคงเป็น ความต้องการเพื่อตนเองในด้านการเงินและทรัพย์สิน กิจกรรมที่ชาวบ้านนำส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ เป็นกิจกรรมตามแผนงานของหน่วยงานของรัฐ ภาวะยากลำบากชาวบ้านมองว่ามาจากปัจจัย ภายนอกมากกว่าโดยเฉพาะด้านรายได้

วิธีคิดเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนของชาวพิมาย โดยใช้กระบวนการที่เริ่มจากการสืบค้นเพื่อ ค้นหาตัวตนของตนเอง และใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์โดยชุมชนเอง และนำมาสู่การคิดเพื่อสะท้อน ความต้องการ สภาพบริบทปัจจุบัน จะเห็นว่าชาวบ้านมีความคิดเรื่องสวัสดิการในหลายมิติ สอดคล้องกับข้อมูลผู้ยากลำบาก และรูปแบบ รวมถึงผู้รับสวัสดิการครอบคลุมในทุกวัยและกลุ่มอายุ รวมถึงแยกย่อยตามประเด็นปัญหา และความต้องการจำเป็นพื้นฐาน รวมถึงสวัสดิการที่รัฐหรือกลุ่ม องค์กร หน่วยงานต่างๆยังไม่มีจัดให้ เช่น สวัสดิการงานบวช งานแต่ง และผู้ทำความดี เป็นต้น ส่วน วิธีการดำเนินการสวัสดิการชุมชนชาวบ้านมีความเห็นถึงความจำเป็นของการรวมกลุ่ม การบริหาร จัดการโดยคณะกรรมการ โดยใช้หลักความซื่อสัตย์ โปร่งใส ยุติธรรม และเสียสละ

4.2 บูรณาการตามสิ่งที่มีอยู่ (Factual Integration)

หลังจากคณะกรรมการชุดก่อตั้งได้กำหนดแนวทางตามข้อมูลที่ได้จากเวทีระดมความคิดจากทุกหมู่บ้านแล้วได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนในอำเภอที่เป็นหัวน้ำองค์กรต่างๆเช่น

- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5
- สำนักงานพัฒนาการอำเภอ
- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ที่ว่าการอำเภอ
- ศูนย์สังคมสงเคราะห์
- ธนาคารออมสิน
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- โรงเรียนมัธยม
- สำนักงานเขตการศึกษาที่ 5
- วิทยาลัยการอาชีพ
- สหกรณ์โคนม
- องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

จากเวทีดังกล่าวทำให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย โดยให้แนวคิดกับแกนนำชุมชนในด้านการดำเนินการสวัสดิการชุมชนเช่น การระดมหุ้น โดยเน้นการออมเงินเพื่อสวัสดิการ การสร้างความมั่นใจให้สมาชิก โดยการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมและมีส่วนร่วมวิธีการจัดการ โดยเน้นให้แกนนำมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การนำเงินหุ้นไปลงทุน โดยเน้นการออกผลของเงินออม เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดสวัสดิการ เป็นต้น

แนวทางการบูรณาการสวัสดิการระหว่างหน่วยงานนั้น ควรมีการดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนดังกล่าว ควรเชิญหน่วยงานต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มขึ้น และให้หน่วยงานราชการต่างๆเป็นที่ปรึกษาแก่แกนนำชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ เช่นการพูดคุยปรึกษาหารือ การนำเสนอซักถามในเวทีประชุมส่วนราชการ ตลอดจนการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพร้อมกับองค์กรสวัสดิการชุมชน

ในส่วนของแนวทางการสนับสนุนสวัสดิการชุมชนระหว่างหน่วยงานนั้นควรมีการวางแผนร่วมกันในการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน เช่นการคัดกรองผู้ยากลำบาก การร่วมสนับสนุนขยายผลในกลุ่มผู้รับสวัสดิการอยู่แล้ว โดยการนำเงินบางส่วนจ่ายให้เป็นสมาชิกของศูนย์รวมพลัง

สร้างสวัสดิการชุมชน เพื่อไม่ให้เงินหมดไป การร่วมสมทบโดยผ่านกระบวนการวางแผนร่วมกันของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม การสมทบของหน่วยงานราชการยังมีปัญหา เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการสมทบกองทุนสวัสดิการขององค์กรชุมชน และไม่เข้าใจว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

นอกจากนี้ทีมวิจัยและแกนนำชุมชนที่เป็นคณะกรรมการชุดแรกของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย ยังได้ลงสำรวจกลุ่มในระดับหมู่บ้านเพื่อหาแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย โดยได้สัมภาษณ์ในกลุ่มย่อยดังนี้

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
2. กลุ่มแรงงานโรงงานน้ำตาลพิมาย
3. กลุ่มเลี้ยงโคนม
4. กลุ่มอาชีพเช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มกล้วยแปรรูป กลุ่มจักสานหวาย กลุ่มโยสั้งเคราะห์ กลุ่มอาชีพทำขนม เป็นต้น
5. กลุ่มออมทรัพย์
6. กลุ่มกองทุนเงินล้าน
7. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข
8. กลุ่มสวัสดิการ เช่น ฅาปนกิจหมู่บ้าน โรงเรียน เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางในการทำกิจกรรมของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนพบว่าประเด็นย่อยเกิดขึ้นหลากหลายตามลักษณะของกลุ่ม เช่น มิติของกลุ่มวัยแรงงานที่ต้องการสวัสดิการในกลุ่มแรงงาน เช่น สวัสดิการเมื่อเวลาตกงาน เวลาตั้งครรภ์ เวลาแต่งงาน เวลาบวช เป็นต้น กลุ่มเด็กนักเรียนที่ต้องการสวัสดิการเกี่ยวกับการเรียน เช่นทุนการศึกษา ทุนจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน ทุนค่าใช้จ่ายในการเรียน เป็นต้น กลุ่มอาชีพที่ต้องการสวัสดิการเมื่อเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ สวัสดิการเพื่อการลงทุนด้านอาชีพ เป็นต้น กลุ่มอาสาสมัครหรือผู้นำชุมชนก็มีความต้องการสวัสดิการชดเชยแรงงานที่ต้องทำงานเพื่อชุมชน สวัสดิการเมื่อสร้างชื่อเสียงแก่ชุมชน สวัสดิการสำหรับคนเสียสละ เป็นต้น

หลังจากได้แนวคิดวิธีการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชนแล้ว ทีมวิจัยได้จัดเวทีระดมความคิดในระดับตำบลทั้ง 12 ตำบล โดยมีแกนนำในระดับชุมชน ชาวบ้าน หมู่ละ 5 คน จำนวน 226 หมู่บ้าน เพื่อนำเสนอข้อสรุปแนวคิดเรื่องสวัสดิการเพื่อทราบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติม โดยมีแนวคิดเพิ่มเติมหลักๆคือ วิธีการขยายเครือข่ายสมาชิกให้ครอบคลุมทั้งด้านบุคคลและกลุ่ม โดยเสนอให้ขยายในระดับพื้นที่นาร่อง และเจาะลึกในระดับหมู่บ้าน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เพราะแกนนำส่วนใหญ่กังวลเรื่องการถ่ายทอด และขยายสู่กลุ่มเป้าหมายระดับกลุ่มโดยการประสานกับพัฒนากรที่เป็นที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังมีคำถามหลักๆจากพื้นที่เช่น สวัสดิการนี้ดีกว่าสวัสดิการที่มีอยู่แล้วอย่างไร เงินออมจะพอหรือไม่ จะยั่งยืนหรือไม่ ทำไมต้องเอาเงินตนเองไปให้คนอื่นบริหาร ควรเป็นข้อข้อบังคับเป็นข้อสบายใจ ปัจจุบันชาวบ้านต้องส่งเงินหลายอย่างเยอะมาก ทำอย่างไรจึงจะไม่ล้า จะได้รับสวัสดิการตามที่ระบุหรือไม่ เบิกจ่ายอย่างไร ส่งเงินอย่างไร ฯลฯ

การขยายผลแนวคิดเรื่องสวัสดิการชุมชนที่ได้จากเวทีระดมความคิดของชาวพิมาย ได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยมีการดำเนินการใน 3 ช่องทางคือ ช่องทางของทิมวิจัย ช่องทางของส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และช่องทางของแกนนำชุมชนโดยใช้ทรัพยากรที่เท่าๆกัน และแต่ละกลุ่มมีอิสระในการเลือกพื้นที่และการดำเนินกิจกรรม

การขยายผลโดยช่องทางของทิมวิจัยได้ผลมากที่สุด โดยทำให้ชุมชนเข้าใจในระบบสวัสดิการชุมชนและมีผลต่อการเพิ่มจำนวนสมาชิกของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชน โดยมีปัจจัยเอื้อคือการที่ชุมชนรับรู้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนที่ทิมวิจัยได้ลงไประดมความคิดในพื้นที่ ความมั่นใจในการรับรู้กระบวนการคิดของชุมชนทั้งกระบวนการที่ได้จากเวทีระดมความคิดของแต่ละตำบล และภาระงานที่ต้องดำเนินการ

การขยายผลที่ได้ผลแกนนำชุมชน ซึ่งค่อนข้างได้ผลดี โดยเฉพาะแกนนำชุมชนที่ไม่เป็นทางการอันเนื่องมาจากแกนนำมีความใกล้ชิดกับชุมชน เพราะ สมาชิกมักเพิ่มในพื้นที่ที่แกนนำมีความตื่นตัวและทำการพบปะและประชุมระดมความคิดกับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้ผลในกลุ่มแกนนำที่เคยมีประสบการณ์ที่เคยทำกลุ่มล้ามาแล้ว ทำให้แกนนำเองและชาวบ้านไม่มั่นใจในความเป็นไปได้และความยั่งยืน ปัญหาอุปสรรคของการขยายผลโดยกลุ่มแกนนำชุมชนคือหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มองค์กรชุมชน จะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการดำเนินงานของผู้นำแกนนำชุมชน โดยแกนนำชุมชนมักจะสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เคยส่งเสริมกลุ่มก่อนที่จะตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ดังนั้นหากข้าราชการบางท่านที่ไม่เห็นด้วยกับระบบสวัสดิการชุมชนก็จะส่งผลต่อการตัดสินใจของชาวบ้าน

การขยายผลที่ได้ผลการขยายผลโดยผ่านหน่วยงานราชการ โดยมีผลต่อการเพิ่มจำนวนสมาชิกน้อยมาก ปัจจัยอันเนื่องมาจากการไม่ได้ผ่านกระบวนการทั้งหมด การคิดว่าไม่ใช่ภาระงานของหน่วยงานตนเอง ตลอดจนการไม่ทำตามกรอบที่ควรจะเป็นของเจ้าหน้าที่บางคน เช่น การล่ารายชื่อแทนการประชุมระดมความคิดเป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการขยายแนวคิดเรื่องสวัสดิการชุมชน นอกจากบุคลากรที่แตกต่างกันแล้ว เครื่องมือที่องค์กรชุมชนได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในระหว่างการประชุมคิดแต่ละหมู่บ้าน คือ

1. ชุดเอกสารกติกาของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย ซึ่งมีทั้งในรูปแบบของฉบับย่อและฉบับเต็ม
2. การจัดทำและบันทึกเสียงของชาวบ้าน ในรูปสปอต (Spot) วิทยู ในรูปแบบ VCD โดยอาศัยช่องทางกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งทำให้แกนนำชุมชนมีความสะดวกมากขึ้น ประกอบกับช่วยแก้ปัญหาสำหรับผู้ที่ไม่เก่ง สื่อดังกล่าวใช้ภาษาท้องถิ่น ซึ่งง่ายต่อการเข้าใจ และทำเป็นลำดับ ที่ง่ายต่อการติดตามทำความเข้าใจ
3. จัดทำ Webpage ของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย เพื่อเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารของสมาชิกและบุคคลภายนอก ซึ่งกิจกรรมนี้สมาชิกมีข้อจำกัดด้านการเข้าถึง

การบูรณาการสวัสดิการชุมชนจากสิ่งที่มีอยู่ ไม่ใช่แค่กลุ่มหรือองค์กรชุมชนที่มีอยู่เท่านั้น หากแต่ต้องพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ผู้เกี่ยวข้องมีทั้งระดับชุมชน องค์กรชุมชน หน่วยงานของรัฐ เอกชน เป็นต้น ทั้งที่มีหน้าที่หรือมีส่วนโดยตรงและมีส่วนโดยอ้อม จากวิธีคิดเรื่องสวัสดิการชุมชนของชาวบ้านจะเห็นว่าชาวบ้านมองทุกคนในอำเภอพิมายคือสมาชิกและต้องดูแลและสร้างสวัสดิการเพื่อทุกคนตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

การเริ่มต้นด้วยการปรับระบบคิดโดยรวมกันคิดโดยมีจุดร่วมกันคือจะจัดระบบสวัสดิการชุมชนของอำเภอพิมายอย่างไร จากกระบวนการดังกล่าวจะพบว่า ระบบสวัสดิการชุมชนที่มีอยู่ไม่ตอบสนองตามวิธีคิดของชาวบ้าน ความหลากหลายของกลุ่มและวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มไม่เหมาะที่จะรวมในเชิงตัวตนของกลุ่ม แต่สามารถรวมในเชิงวิธีคิดและกระบวนการจัดการ ซึ่งจากเวทีต่างๆ ทำให้ก่อเกิดศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนขึ้นมา

4.3 บูรณาการเชิงระบบ (System Integration)

สวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย แม้จะเป็นเรื่องใหม่ที่มีการคิดอย่างเป็นระบบ แต่แนวคิดเรื่องสวัสดิการ หรือการดำเนินการสวัสดิการชุมชนอย่างไม่เป็นระบบมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่ใช้โครงสร้างของชุมชนที่มีอยู่โดยเฉพาะกลุ่มองค์กรชุมชนที่มีรายได้ แล้วนำรายได้ส่วนหนึ่งมาจัดสวัสดิการ โดยใช้ชื่อว่า เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุและเด็กเป็นต้น และมีกลุ่มที่เริ่มคิดเรื่องสวัสดิการชุมชน แม้จะเป็นโครงการเพื่อการศึกษาที่ตามแต่ก็เป็นการศึกษาด้วยการกระทำ ดังนั้นบริบทของชุมชนเกี่ยวกับสวัสดิการจึงไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ แต่เนื่องจากที่มีอยู่มีความหลากหลายในกิจกรรมในวัตถุประสงค์ในแนวปฏิบัติ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ทุกหน่วยย่อย (Sub Group) มีการคิดและจัดการร่วมกันเพื่อศักยภาพและสิ่งที่มีอยู่ เชื่อมร้อยให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กิจกรรมเพื่อตอบคำถามดังกล่าวจึงเน้นไปใน 3 ระดับคือ

1. ระดับองค์กรชุมชน ทั้งที่ดำเนินการสวัสดิการชุมชนโดยตรง และโดยอ้อม
2. ระดับเครือข่าย และหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนสวัสดิการชุมชน ทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเอกชน
3. ระดับนโยบาย

การดำเนินการในระดับชุมชนและระดับเครือข่ายและหน่วยงานราชการและองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ ได้ใช้ศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนเป็นศูนย์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่ในระยะเริ่มต้นใช้เพียงในนามและกิจกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน แต่สถานที่ใช้สถานที่หน่วยงานราชการต่างๆ เช่น ที่ว่าการอำเภอพิมาย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5 เป็นต้น เป็นเวทีกระบวนการ ซึ่งต่อมาได้มีที่ทำการสำนักงานโดยการหนุนเสริมของที่ว่าการอำเภอพิมายได้ให้สถานที่และการใช้โครงสร้างพื้นฐานต่างๆเป็นเวทีในการขับเคลื่อน การขับเคลื่อนส่วนใหญ่เป็นการสรุปบทเรียน สรุปกิจกรรม และการแสวงหาแนวทางการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการชุมชน ของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมาย

บทบาทที่เด่นชัดอย่างหนึ่งของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชนอำเภอพิมายคือการเป็นศูนย์ประสานงานสวัสดิการชุมชน โดย

1. จัดทำฐานข้อมูลสมาชิก ข้อมูลผู้ยากลำบาก ข้อมูลองค์กรชุมชน โดยการพัฒนา Software เพื่อการจัดการข้อมูลสมาชิกของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชน แต่ก็มีข้อจำกัดในการพัฒนาเป็นระบบที่สมบูรณ์ เพราะชาวบ้านต้องการที่จะนำมาใช้ในการจัดการระบบสวัสดิการ และการเงิน แต่เนื่องจากงบประมาณจำกัดจึงหยุดการพัฒนา ระบบ ทำให้ดำเนินการได้เฉพาะข้อมูลสมาชิก

2. จัดทำ webpage เพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยมีข้อมูลของศูนย์รวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชน วิถีคิด ความเป็นมา ข้อระเบียบต่างๆ กิจกรรมต่างๆ คณะกรรมการ และการฝากข่าวสารระหว่างสมาชิกกับคณะกรรมการ แต่มีข้อจำกัดคือชาวบ้านที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงไม่ได้สนองเชิงหน้าที่ต่อองค์กรชุมชนเท่าใดนัก
3. การบันทึกเสียงลงบนแผ่น CD เพื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์สวัสดิการชุมชน โดยการจัดทำโดยใช้ภาษาท้องถิ่น และชาวบ้านเป็นผู้บันทึกเสียง ทำให้เป็นธรรมชาติของคนในท้องถิ่นที่สามารถเรียนรู้และเข้าใจง่าย โดยมีทั้งวัยเด็ก หนุ่มสาว คนแก่ และแต่ละเรื่องทำเป็นลำดับทำให้ง่ายต่อการติดตามและทำความเข้าใจ ของชาวบ้านเพื่อการรณรงค์ โดยการเปิดหอกระจายข่าวหมู่บ้าน ได้ผลดี ซึ่งทำให้เอื้อต่อผู้นำชุมชนในการใช้รณรงค์ในหมู่บ้าน แต่มีปัญหาคือบางหมู่บ้านยังคงใช้เทป บางหมู่บ้านหอกระจายข่าวใช้การไม่ได้ และบางหมู่บ้านหอกระจายข่าวติดตามตัวผู้นำชุมชนคนเก่า ทำให้ผู้นำคนปัจจุบันไม่สามารถใช้หอกระจายข่าวได้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ให้หน่วยงานราชการในการเปิดในชุมชนเป้าหมายของแต่ละหน่วยงาน แต่ก็ได้รับความร่วมมือน้อย อันเนื่องมาจากคิดว่าไม่ใช่ภาระหน้าที่ของตน และคิดว่าเป็นงานฝาก

จากเวทีระดมความคิดร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักของการจัดงานมหกรรมสวัสดิการชุมชน คือ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบสวัสดิการชุมชนกับผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกชุมชน และการนำเสนอสถานภาพของสวัสดิการชุมชนของอำเภอพิมายในมิติสิ่งที่มีอยู่ การเข้าถึง ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้ยากลำบาก หน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนขึ้น จากเวทีดังกล่าวชาวบ้านอำเภอพิมายกว่า 1,200 คน ได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ประมาณ 900 คน แต่ข้อจำกัดด้านพื้นที่และระบบการกระจายเสียงตลอดจนข้อจำกัดการเรียนรู้ของชาวบ้านที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 3 ชั่วโมง ทำให้การเรียนรู้ไม่ครบกระบวนการ แต่สิ่งที่ประสบผลสำเร็จมากคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำกับผู้ทรงคุณวุฒิก่อนเวทีเสวนา

เวทีเชื่อมโยงเครือข่ายกับสวัสดิการชุมชนภายนอก ซึ่งศูนย์รวมพลังฯ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มสวัสดิการกิ่งอำเภอพระทองคำ และเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 17 กลุ่มองค์กรสวัสดิการชุมชน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มองค์กรชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมด้านสวัสดิการชุมชน